

Pielikums
Projekta "Nacionāla un starptautiska mēroga pasākumu īstenošana
izglītojamo talantu attīstībai" (vienošanās Nr.8.3.2.1./16/I/002)
2017. gada 26. septembra rīkojumam Nr. 25.1.-04/49

SASKAŅOTS ar
Valsts izglītības satura centra
Neformālās izglītības departamenta direktori
A. Bērziņu

26. 09. 2017
Rīgā, _____

Bioloģijas valsts 40. olimpiādes norises kārtība

1. **Olimpiādes pamattēma:** Bioloģijas zinātne un tās praktiskais izmantojums.
2. **Olimpiādes mērķi un uzdevumi:**
  - 2.1. papildināt izglītojamo teorētiskās zināšanas un uzlabot praktiskā darba iemaņas bioloģijā;
  - 2.2. pilnveidot izpratni par bioloģijas kā zinātnes vietu dabaszinātņu sistēmā, jaunākajiem atklājumiem bioloģijā un nozīmi ikdienas dzīvē;
  - 2.3. izzināt jaunos talantus bioloģijā un atlasīt Latvijas komandas kandidātus starptautiskajai bioloģijas olimpiādei, tādējādi radot iespējas izglītojamiem paplašināt savu redzesloku, rast kontaktus ar citu valstu vienaudžiem, kuriem ir līdzīgas intereses un apliecināt sevi ārpus valsts robežām.
3. **Olimpiādes organizācija un vadība:**
  - 3.1. olimpiādi organizē un vada Valsts izglītības satura centrs (turpmāk - centrs), Latvijas Universitātes Bioloģijas fakultāte un Latvijas Universitātes Informācijas tehnoloģiju departaments (turpmāk – LU ITD);
  - 3.2. olimpiādes tīmekļa vietnes vietrādīs ir <http://skolas.lu.lv/biologija>;
  - 3.3. saziņai ar olimpiādes rīcības komisiju izmantojama elektroniskā pasta adrese vbo@lu.lv, kā arī olimpiādes tīmekļa vietnē pieejamais forums.
4. **Olimpiādes adresāts:** 9. - 12.klases izglītojamie. Katrs izglītojamais piedalās tikai vienā klašu grupā.
5. **Olimpiādes norise:**
  - 5.1. **1. posms** – izglītības iestādes olimpiāde – uzdevumus izstrādā un olimpiādi organizē izglītības iestādes olimpiādes rīcības komisija vai novada, pilsētas bioloģijas skolotāju metodiskā apvienība;
  - 5.2. **2. posms** – novada, pilsētas vai novadu apvienības olimpiāde:
    - 5.2.1. olimpiādes 2. posma uzdevumus veido valsts olimpiādes rīcības komisija; uzdevumus veido atbilstoši bioloģijas olimpiādes programmai; programma ir pieejama olimpiādes tīmekļa vietnē (<http://skolas.lu.lv/biologija>), uzdevumu bāzi veido bioloģijas pedagogu un augstskolu mācībspēku piedāvātie uzdevumi;
    - 5.2.2. olimpiādi organizē novada, pilsētas vai novadu apvienības rīcības komisija;
    - 5.2.3. novada olimpiādes rīcības komisijas sastāvā iekļauj novada vai republikas pilsētas pašvaldības, tās izglītības pārvaldes vai novadu apvienības pārstāvi (turpmāk – novada atbildīgā persona), informāciju tehnoloģiju speciālistu, bioloģijas metodiskās apvienības vadītāju un bioloģijas pedagogu;
    - 5.2.4. novada olimpiādes rīcības komisija piesaka centram novada atbildīgo personu līdz 2017. gada 1. oktobrim, novadu atbildīgās personas apstiprina centrs;
    - 5.2.5. novada olimpiādes rīcības komisija norīko:
      - 5.2.5.1. atbildīgos par datortelpu sagatavošanu olimpiādei;
      - 5.2.5.2. olimpiādes vadītāju, kurš nodrošina olimpiādes organizāciju tās norises telpā;
      - 5.2.6. izglītības iestādes bioloģijas pedagogs vai atbildīgais darbinieks (turpmāk -

izglītības iestādes atbildīgā persona) piesakās novada atbildīgajai personai. Rekomendējam, lai izglītības iestādes atbildīgā persona visām olimpiādēm, kuras notiek tiešsaistē ar LU ITD (fizikas, bioloģijas, ģeogrāfijas, ķīmijas, ekonomikas un latviešu valodas), būtu viena;

5.2.7. novada atbildīgā persona līdz 2017. gada 20. oktobrim apstiprina izglītības iestādes atbildīgās personas, piešķirot piekļuvi olimpiādes tīmekļa vietnei;

5.2.8. dalībnieku reģistrēšana olimpiādei notiek divos soļos:

5.2.8.1. pirmais solis - piekļuves piešķiršana izglītojamajiem un pedagogiem olimpiādes tīmekļa vietnei, kur ievietoti olimpiādes treniņuzdevumi. Izglītojamo reģistrēšanu olimpiādes tīmekļa vietnei pirmajā solī veic izglītības iestādes atbildīgā persona sākot ar 2017. gada 20. oktobri. Izglītojamo un pedagogu skaits, kuriem var tikt piešķirta piekļuve pirmajā solī, nav ierobežots;

5.2.8.2. otrais solis - dalībnieku reģistrācija olimpiādes otrajam posmam. Olimpiādes dalībnieku reģistrāciju otrajā solī nosaka novada atbildīgā persona, ņemot vērā pieejamo datoru skaitu olimpiādes norises vietā(-s), iespēju pārraudzīt visu dalībnieku darbu, kā arī citus apstākļus;

5.2.9. novada atbildīgā persona:

5.2.9.1. nosūta savu kontaktinformāciju uz elektroniskā pasta adresi agnese.mila@832.visc.gov.lv un ar centra starpniecību saņem piekļuvi olimpiādes tīmekļa vietnei;

5.2.9.2. ar LU ITD starpniecību izglītības iestāžu atbildīgajām personām piešķir piekļuvi olimpiādes tīmekļa vietnei;

5.2.10. izglītības iestādes atbildīgā persona:

5.2.10.1. līdz 2017. gada 13. oktobrim nosūta savu kontaktinformāciju uz elektroniskā pasta adresi savai novada atbildīgajai personai, un ar atbildīgā starpniecību saņem piekļuvi olimpiādes tīmekļa vietnei;

5.2.10.2. sākot ar 2017. gada 20. oktobri, reģistrē novada olimpiādes dalībniekus un citus interesentus (skolotājus un izglītojamos) olimpiādes tīmekļa vietnei, izmantojot tam paredzētu reģistrācijas saskarni;

5.2.10.3. dalībnieku pieteikšana olimpiādei notiek līdz 2017. gada 16. novembrim;

5.2.10.4. dalībnieku reģistrēšana olimpiādei notiek līdz 2017. gada 24. novembrim;

5.2.10.5. pirms olimpiādes, bet ne vēlāk kā vienu nedēļu pirms, izglītojamam ir jāizpilda viņam izsniegtās instrukcijas no novada atbildīgās personas, un jāpārlicinās, ka viņš ir olimpiādes dalībnieku sarakstā. Olimpiādes dalībnieku saraksts publicēts publiski pieejamā tīmekļa lapā <http://skolas.lu.lv>;

5.2.11. olimpiādes uzdevumus izstrādā olimpiādes rīcības komisija, atbilstoši bioloģijas olimpiādes programmai, kas ir publicēta olimpiādes tīmekļa vietnē (<http://skolas.lu.lv/biologija>);

5.2.12. olimpiāde notiek pārraudzītā tiešsaistes režīmā **2017. gada 30. novembrī plkst.10:00**, izmantojot olimpiādes tīmekļa vietni;

5.2.13. olimpiādes ilgums 150 minūtes;

5.2.14. katrs dalībnieks piedalās vienā, savai klasei atbilstošā vecuma grupā;

5.2.15. olimpiādes norise:

5.2.15.1. vienu stundu pirms olimpiādes vadītājs pārlicinās par olimpiādes norises telpas kārtību, par interneta pieslēgumu, par datortehniku;

5.2.15.2. olimpiādes vadītājs ne agrāk kā 15 minūtes pirms olimpiādes sākuma pēc izglītojamo saraksta, kuru ir iedevusi novada atbildīgā persona, ielaiž izglītojamos datortelpās, kurās katram izglītojamajam ir dators un papīra lapa melnrakstam;

5.2.15.3. pārbaudīto izglītojamo sarakstu paraksta olimpiādes vadītājs un nosūta (pēc olimpiādes) elektroniski novada atbildīgajai personai;

5.2.15.4. izglītojamie telpā sēž pie datora pa vienam un blakus izglītojamajam sēž

citas klašu grupas izglītojamaiss:

5.2.15.5. ne vēlāk kā plkst. 9:15 olimpiādes norises dienā tiks ievietota olimpiādes uzsākšanas parole olimpiādes tīmekļa vietnē: <http://skolas.lu.lv/>, kurai piekļuve būs tikai novadu atbildīgajām personām;

5.2.15.6. ne vēlāk kā 30 minūtes pirms olimpiādes novadu atbildīgais paziņo olimpiādes uzsākšanas paroli olimpiādes vadītājam;

5.2.15.7. olimpiādes vadītājs nodrošina, lai skolēnam olimpiādes laikā interneta pārlūkprogrammā būtu atvērti tikai olimpiādes uzdevumi un netiktu lietotas citas datorprogrammas;

5.2.15.8. olimpiādes vadītājs uzsākšanas paroli pats ievada katram izglītojamam pārlūkprogrammā;

5.2.15.9. olimpiādes dalībnieks drīkst izmantot savus personālos datorus, ja tiek ievērotas šīs instrukcijas 5.2.15.5. apakšpunkts – to kontrolē olimpiādes vadītājs;

5.2.15.10. pēc olimpiāžu vadītāju atsūtītajiem izglītojamo sarakstiem novada atbildīgā persona apkopo informāciju par visiem izglītojamiem, kas ir piedalījušies olimpiādē attiecīgajā novadā, pilsētā, un iesniedz olimpiādes organizatoriem pēc pieprasījuma;

5.2.15.11. izglītojamam olimpiādes laikā atļauts izmantot kabatas skaitļotājus, kuri nav aprīkoti ar bezvadu komunikācijas un simbolisku aprēķinu funkcijām;

5.2.15.12. izglītojamaiss olimpiādes laikā melnrakstam izmanto olimpiādes vadītāja sagatavotās papīra lapas, uz kurām izglītojamaiss uzraksta savu vārdu, uzvārdu, skolu, klasi, kā arī, ja nepieciešams, terminu tulkojumi. Melnraksta lapas pēc olimpiādes glabājas pie novada atbildīgās personas;

5.2.15.13. olimpiādes uzdevumu izpildes laiku, atbilstoši olimpiādes nolikumam, kontrolē e-vides sistēma. Katrs izglītojamaiss olimpiādes uzdevumus drīkst pildīt 150 minūtes. **Visām atbildēm ir jābūt pilnībā ierakstītām un elektroniski iesniegtām līdz plkst. 14:00** (laiks katram izglītojamajam tiek noteikts individuāli);

5.2.15.14. novada olimpiādē piedalās tikai tie izglītojamie, kas ir pieteikušies olimpiādei. Ja izglītojamaiss neierodas olimpiādē, tad cits izglītojamaiss nevar ierasties viņa vietā uz olimpiādi;

5.2.15.15. visām komunikācijas iekārtām, ieskaitot mobilos telefonus, olimpiādes laikā ir jābūt izslēgtām.

5.2.16. Nopietnu tehnisku problēmu, piemēram, ilgstošu elektropadeves vai interneta pieslēguma traucējumu gadījumā olimpiādes vadītājs par to ziņo novada atbildīgajam, kas, izvērtējot situāciju, sazinās ar olimpiādes organizētājiem pa tālr.: 67033838 un piemeklē operatīvu problēmas risinājumu. Lai nebūtu situācija, kad ir ļoti grūti sazvānīt, uz šo numuru zvana tikai novada atbildīgā persona nevis olimpiāžu vadītāji no skolām!

5.2.17. rezultāti tiek vērtēti katrai klases grupai (9., 10., 11. un 12.) atsevišķi;

5.2.18. otrā posma dalībnieku uzrādītos rezultātus analizē bioloģijas valsts olimpiādes rīcības komisija, kas nosaka valsts olimpiādes trešā posma dalībnieku kopskaitu un informē novada, pilsētas vai novadu apvienības izglītības pārvaldes par to, kuri izglītojamie uzaicināti piedalīties valsts olimpiādes trešajā posmā. Uzaicināto izglītojamo saraksts tiek publicēts centra tīmekļa vietnē www.visc.gov.lv, kā arī olimpiādes tīmekļa vietnē;

5.2.19. katrs novada, pilsētas vai novadu apvienības olimpiādes atbildīgais no centra saņem tikai sava novada vai pilsētas otrā posma olimpiādes dalībnieku rezultātus.

5.3. **3. posms** – valsts olimpiāde:

5.3.1. uzdevumus valsts valodā izstrādā valsts olimpiādes rīcības komisija; uzdevumus veido atbilstoši bioloģijas olimpiādes programmai; ar programmu var iepazīties olimpiādes tīmekļa vietnē un Latvijas Universitātes mācību portālā; olimpiādes uzdevumu bāzi veido bioloģijas pedagogu un augstskolu mācībspēku piedāvātie uzdevumi;

5.3.2. olimpiādes trešais posms notiek **2018.gada 24.-26.janvārī**, Rīgā, Latvijas

Universitātes Dabaszinātņu mājā, Jelgavas ielā 1;

5.3.3. olimpiāde notiek trīs dienas:

5.3.3.1. pirmā diena: izglītojamie sniedz atbildes uz teorētiskajiem testiem un uzdevumiem (divi rakstiskie darbi, no kuriem pirmais ir tests, bet otrais – teorētisko uzdevumu bloks, kurā uzdevumos, atšķirībā no testa, nepieciešamas sniegt izvērstākas atbildes, piemēram, skaitliski, grafiku, zīmējuma vai paskaidrojumu formā);

5.3.3.2. otrā diena: izglītojamie strādā vairākus praktiskos darbus (sīkāka informācija par olimpiādes norisi tiek publicēta kopā ar uzaicinājumu);

5.3.3.3 trešā diena: izglītojamiem tiek organizētas interešu nodarbības, lekcijas, demonstrācijas, ekskursijas, kā arī noris laureātu apbalvošana.

5.3.4. pirmās dienas teorētisko uzdevumu risināšanas laikā, kā arī otrās dienas praktisko darbu laikā un starpbrīžos starp praktiskajiem darbiem pedagogi nekontaktējas ar izglītojamajiem;

5.3.5. olimpiādes laikā pedagogiem paredzēti semināri un/vai nodarbības.

6. Valsts olimpiādes medaļu ieguvēji 10., 11. un 12. klašu grupās ir aicināti piedalīties Starptautiskās bioloģijas olimpiādes atlases sacensībās. Par atlases sacensību norises laikiem, vietu un kārtību dalībnieki tiek informēti pēc valsts olimpiādes apbalvošanas.

7. **Palīgīdzekļi, kurus atļauts izmantot olimpiādes laikā:** darba visas daļas veicamas ar pildspalvu, zīmuli (arī krāsaino) drīkst lietot tikai zīmējumos un grafikos. Darbā nepieciešams kalkulators, lineāls, dzēšgumija.

8. Par neatļautu palīgīdzekļu un jebkādu komunikācijas līdzekļu lietošanu uzdevumu risināšanas un laboratorijas darbu laikā dalībnieks tiek diskvalificēts.

9. Valsts vienības sastāva noteikšana dalībai Starptautiskajai bioloģijas olimpiādei (IBO):

9.1. visi 10., 11. un 12. klašu bioloģijas olimpiādes 3. posma medaļu ieguvēji ir aicināti piedalīties tā paša gada Starptautiskās bioloģijas olimpiādes atlases sacensībās;

9.2. olimpiādes atlases kārtu datumus izziņo olimpiādes tīmekļa vietnē ne vēlāk kā trīs nedēļas pirms atlases sacensību sākuma;

9.3. atlases sacensību dalībnieka iegūtais rezultāts Bioloģijas olimpiādes 3. posmā Starptautiskās bioloģijas atlases sacensībās netiek ņemts vērā;

9.4. atlases sacensību dalībnieki visi pilda vienus un tos pašus laboratorijas darbus/teorētiskos uzdevumus un saņem vērtējumu, kurā tie tiek ranžēti kopīgi, neatkarīgi no klašu grupas;

9.5. starptautiskās bioloģijas olimpiādes atlases sacensības tiek organizētas divās kārtās – praktiskajā un teorētiskajā;

9.6. iegūtie punkti teorijā un praksē tiek skaitīti kopā, un pirmo četru vietu ieguvēji kļūst par attiecīgā gada starptautiskās olimpiādes Latvijas komandas dalībniekiem;

9.7. četrus dalībniekus, kas uzrādījuši labākos rezultātus, summējot abas atlases kārtas, iekļauj valsts vienības sastāvā. Ja vairāki dalībnieki ieguvuši identisku rezultātu, tad ranžējumā augstāku pozīciju iegūst tas dalībnieks, kam bijis augstāks rezultāts praktiskajā atlases kārtā.